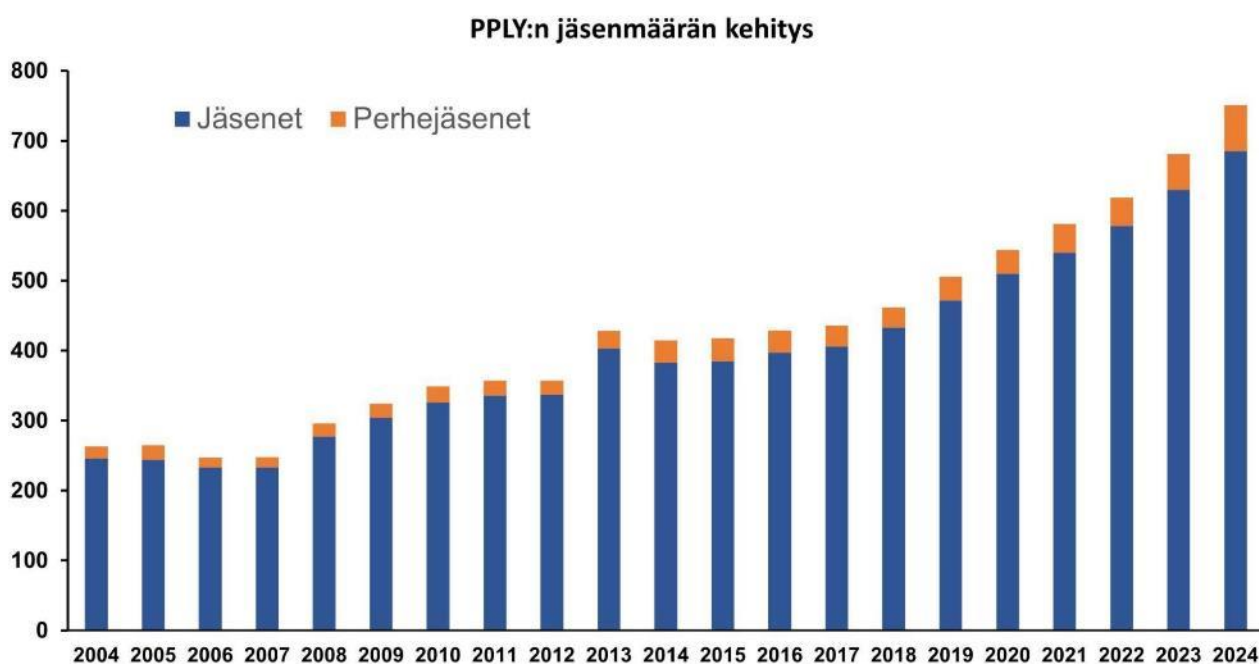

POHJOIS-POHJANMAAN LINTUTIETEELLISEN YHDISTYKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2024

Vuosi 2024 oli PPLY:n 51. toimintavuosi.

JÄSENISTÖ

Vuoden 2024 lopussa yhdistykseen kuului 751 jäsentä, joista ainaisjäseniä 4 ja perhejäseniä 66 (Kuva 1). Jäsenmaksu oli 42/25 € aikuisjäseniltä (painettu/sähköinen Aureola), opiskelijoilta, eläkeläisiltä ja työttömiltä 36/19 € ja perhejäseniltä 5 €. Tukijäsenmaksu oli 50 €. Painettuun Aureolaan oikeuttavan jäsenmaksun maksoi 171 jäsentä.

Kuva 1. PPLY:n jäsenmäärän kehitys 2004–2024.

HALLITUS

Vuonna 2024 PPLY:n hallitukseen kuuluivat: Seija Rannikko (puheenjohtaja), Esa Hohtola (varapuheenjohtaja ja jäsensihteeri), Satu Kumpula (sihteeri), Petri Haapala, Kalevi Hirvonen, Pirita Latja, Arto Niemi, Päivi Riihimäa, Hanna-Riikka Ruhanen, Sini Tuoriniemi, Tapani Tapio ja Otso Valkeeniemi. Hallitus kokoontui yhdeksän kertaa, joista kolme kokousta (tammikuu, elokuu ja syyskuu) järjestettiin kokonaan etänä. Muut kokoukset järjestettiin hybridikokouksena.

TOIMIHENKILÖT 2024

Aluerariteettikomitea, ARK	Juha Markkola (pj.), Tapani Tapio (siht.), Toni Eskelin, Aija Lehikoinen ja Antti Peuna
Aureolan toimitusneuvosto	Tapani Tapio (pj.), Esa Hohtola, Pietari Kinnunen, Juha Markkola, Mikko Ojanen, Risto Tornberg ja Matti Tynjälä
BirdLife-aluevastaavat	Tuomas Väyrynen, Arto Niemi ja Jussi Niskanen

2/(16)

BirdLife-edustajat	Esa Aalto, Heli Suurkuukka, Sini Tuoriniemi, Matti Tynjälä ja Otso Valkeeniemi
Facebook-vastaavat	Heli Suurkuukka (pj.), Esa Aalto, Petri Haapala, Esa Hohtola, Iikka Kivi, Satu Kumpula, Oiva Latvalehto, Tapani Tapio, Sini Tuoriniemi ja Otso Valkeeniemi.
Havaintotoimikunta	Mikko Ojanen (pj.), Tapani Tapio (siht.), Matti Tynjälä (havaintoarkisto), Ville Suorsa, Heikki Tuohimaa ja Tuomas Väyrynen
Linnustonseurantatoimikunta	Esa Aalto (pj.), Tuomas Väyrynen, Heli Suurkuukka, Mikko Ojanen, Aija Lehikoinen ja Ari-Pekka Auvinen
Lintualuetoimikunta	Heli Suurkuukka (pj.), Esa Aalto, Ari-Pekka Auvinen, Arto Niemi, Sini Tuoriniemi ja Hanna-Riikka Ruhanen
Ohjelmatoimikunta	Hanna-Riikka Ruhanen (pj.), Esa Hohtola, Ari Rajasärkkä ja Sami Timonen
Petovastaava	Markku Hukkanen
Rallitoimikunta	Seija Rannikko (pj.), Harry Nyström ja Pekka Kärenaho
Retkikummitoimikunta	Pirita Latja (pj.), Esa Aalto, Ari-Pekka Auvinen, Petri Haapala, Esa Hohtola, Maria Honkanen, Tuomo Jaakkonen, Sami Kalliokoski, Satu Kumpula, Pinja-Emilia Lämsä, Pekka Majuri, Juha Markkola, Jarkko Mykkänen, Harry Nyström, Mikko Ojanen, Kuisma Orell, Pekka Roine, Hanna-Riikka Ruhanen, Heli Suurkuukka, Risto Tornberg ja Sini Tuoriniemi
Ruokintapaikkavastaava	Jukka Piispanen
Suojelutoimikunta	Hanna-Riikka Ruhanen (siht.), Ari-Pekka Auvinen, Petri Haapala, Esa Hohtola, Iikka Kivi, Pekka Majuri, Annamari Markkola, Juha Markkola, Arto Niemi, Jussi Niskanen, Mikko Ojanen, Veli-Matti Pakanen, Taru Suninen, Ville Suorsa, Heli Suurkuukka, Risto Tornberg, Sini Tuoriniemi, Heikki Tuohimaa, Otso Valkeeniemi, Tuomas Väyrynen
Taloudenhoitaja	Juha Repo
Tauvon lintuaseman hoitajat	Mikko Ojanen, Matti Tynjälä
Tiedottajat	Hallitus Tiiran yhdistyskäyttäjät Matti Tynjälä (pj.), Ari-Pekka Auvinen, Toni Eskelin, Petri Haapala, Juhani Karvonen, Juha Markkola, Arto Niemi, Jussi Niskanen, Seppo Rytönen, Ville Suorsa, Tapani Tapio, Heikki Tuohimaa, Tuomas Väyrynen, Hannu Tikkanen ja Jorma Pessa
Vuoden laji -vastaava	Kalevi Hirvonen
WWW-vastaavat	Tapani Tapio (pj), Ari-Pekka Auvinen, Esa Hohtola ja Heli Suurkuukka.

YLEISÖKOKOUKSET 2024

Kuukausikokoukset järjestettiin joka kuun 2. keskiviikko kesäkuukausia lukuun ottamatta. Sääntömääräiset syys- ja kevätkokoukset pidettiin 14.2. ja 13.11. Kaikissa kokouksissa oli yksi tai useampi lintuaiheinen esitelmä tai kuvaesitys. Kokouspaikkana oli Oulun yliopiston Linnanmaan kampus lukuun ottamatta toukuu-kuun kokousta, joka pidettiin Oulun Sanginjoen Loppulan luontokahvilassa. Kokouksissa oli yhteensä 613 osallistujaa, 202 paikan päällä (keskiarvo 25) ja etänä 411 (keskiarvo 46). Kokouskutsut lähetettiin BirdLife-lehdessä, PPLY:n sähköpostiverkossa, PPLY:n verkko- ja Facebook-sivuilla ja eri WhatsApp-ryhmissä. Sääntömääräisten kokousten materiaali lähetettiin ennen kokousta jäsenrekisterin sähköpostitoiminnon kautta.

Kuukausikokousten aiheet liitteessä 1.

JULKAISUTOIMINTA JA TIEDOTTAMINEN

Vuoden aikana julkaistiin kaksi Aureolaa: huhtikuussa painava 234-sivuinen rästikatsausnumero vsk 44 sisältäen vuosien 2007–2010 havaintokatsaukset ja joulukuussa vsk 45, jonka teemana oli taajamien linnut. Tarkemmat tiedot Aureolan julkaisuutoiminnasta liitteessä 1.

Tiedonvälitystä hoidettiin yhdistyksen WWW-sivuilla osoitteessa www.pply.fi, BirdLife-lehden yhdistyspalsalla, yhdistyksen sähköpostilistalla, Facebook-sivulla, WhatsApp-ryhmissä ja harvakseltaan myös Instagramissa. Uutiskirjeitä julkaistiin BirdLifen Creamailer- uutiskirjepalvelun kautta. Lisäksi jäsenille lähetettiin tiedotteita mm. kuukausikokouksista jäsenrekisterin kautta. Yhdistyksen Facebook-tilin seuraajien määrä oli vuoden 2024 lopussa yli 2 000, PPLY:n sähköpostilistalla oli 392 aktiivista tilaajaa, PPLY-lintuharrastus WhatsApp-ryhmässä oli 133 jäsentä ja Oulun seudun havisrinki WhatsApp-ryhmässä oli 192 jäsentä. Jäsenten kirjoittamia artikkeleita ilmestyi mm. Kalevassa, BirdLife-lehdessä ja paikallislehdissä. Lisäksi jäsenet toimivat asiantuntijoina ja antoivat haastatteluja Ylen radio-ohjelmissa.

SUOJELU JA TALKOOT

Suojelutoimikuntaan kuului vuoden aikana 20 jäsentä. Aikaisempien vuosien tapaan kaikki hallituksen jäsenet kuuluivat toimikunnan sähköpostilistalle. Puheenjohtajaa ei ollut, sihteeriksi oli muodollisesti nimetty Hanna-Riikka Ruhanen. Kokouksia ei pidetty vaan toimikunnan asioita käsiteltiin hallituksen kokouksissa sekä sähköpostilistalla suojelu@pply.fi. Vanhan sähköpostilistan poistuessa käytöstä vaihdettiin uudeksi yhteydenpitokanavaksi joulukuussa Google Groups -palvelu (pply-suojelu@googlegroups.com).

Lausuntoja laadittiin 1 kpl. Se ja muu suojelutoiminta löytyvät liitteestä 1.

14. vuottaan toimineen loukkaantuneiden lintujen hoitoringin vuosi 2024 toi jälleen mukanaan ennätyksen, kun Pihalinnun hoitolaan saakka päätyi 164 lintua. Edellinen ennätys vuodelta 2023 oli 127 lintua. Ilmoitusten määrää ei laskettu, mutta karkeasti arvioiden yhtä hoitoon tullutta lintua kohti oli kahdesta kolmeen tapaus, jotka hoidettiin paikan päällä tai jotka hoituivat neuvomalla ilmoittajaa puhelimesta.

Pihalinnun lintuhoitolassa hoidettiin yhteensä 164 yksilöä 40 eri lajista. Hoitotulos oli kohtalainen: 45 % linnuista voitiin palauttaa takaisin luontoon. Aiempiin vuosiin nähden hoitolaan toimitettiin enemmän lintuja suoraan, mikä laskee hoidon onnistumisprosenttia (hoitoon tulee enemmän yksilöitä, jotka ovat heikossa kunnossa). Loukkaantuneiden lintujen hoitoringin toiminta on kuvattu tarkemmin liitteessä 1.

LINTURALLIT, RETKET JA OPASTUS

Rallitoimikunta järjesti kuusi linturallia toimintavuoden aikana. Purkutilaisuudet toteutettiin osaksi lähitapaamisena ja osaksi etänä. Perinteisten rallien lisäksi järjestettiin Atlasretki Pudasjärven alueelle. Lokakisa järjestettiin BirdLife Keski-Pohjanmaan ja PPLY:n välisenä kisana. Yksilö- ja joukkueralleissa (pl. BirdLifen Pihabongaus, Bongaa päivä pihalla ja Tornien taisto) osallistujia oli 20-46 henkilöä, yhteensä 146 osallistujaa.

Yhteensä PPLY:n järjestämällä retkillä kävi 477 osallistujaa, joista arviolta 19 % oli alle 29-vuotiaita (92 hlö). Lisäksi paikallisjaostoilla oli erityisesti Hailuodossa omaa retkitoimintaa. Tarkemmat tiedot ralli- ja retkitoiminnasta paikallisjaostojen toimintakertomuksissa sekä liitteessä 1.

BIRDLIFE-TOIMINTA

BirdLife Suomen Pihabongaus-tapahtumaan tammikuun viimeisenä viikonloppuna osallistui PPLY:n alueella 1181 pihaa, mikä on 269 pihaa enemmän kuin vuonna 2023. Lajeja kirjattiin yhteensä 58. Runsain laji PPLY:n alueella oli urpiainen (13 873). Talitiainen (7 685) oli toiseksi ja keltasirkku (5 206) kolmanneksi runsain.

BirdLife Suomen Tornien taisto ja Bongaa päivä pihalla järjestettiin lauantaina 6.5. PPLY:n alueelta tornien taistossa oli mukana 32 tornia. Joukkue ”PPLY4”(Pauli-Pekka Österberg, Jukka Österberg, Sami Kalliokoski, Juhani Karvonen, Heikki Tuohimaa) Pyhäjoen Parhalahden Kalasatamassa ylsi valtakunnallisesti parhaaksi torniksi 122 lajin saaliillaan. Ero voittajaan oli iso, 14 lajia Myös Siikajoki, Merikylänlahden tornissa joukkue ”Pitäkää tunkkinne”(Osmo Heikkala, Iikka Heikkala, Mika Heikkala, Niilo Heikkala) pärjasi hienosti kisassa sijoittuen jaetulle toiselle sijalle 108 lajilla. Bongaa päivä pihalla -tapahtumaan 4.-5.5. osallistui PPLY:n alueella 323 pihaa, mikä oli 215 pihaa enemmän kuin vuonna 2023. Lajimäärä vaihteli yhden ja 72:n välillä. Eniten lajeja (72) havaitsi Harri Taavetti Oulusta. Valtakunnallisesti Harri Taavetti ylsi sijalle 14.

BirdLifen edustajiston kokoukset järjestetään nykyisin hybridikokouksina. Kevätkokous järjestettiin Vaasassa 23-24.3.2024 Esa Aalto ja Heli Suurkuukka olivat paikalla. Sini Tuoriniemi osallistui etänä. Edustajiston syyskokous oli 16.-17.11.2024 Vantaalla, jossa samalla juhlittiin 50-vuotiasta Tringa ry:tä. Paikalla olivat Esa Aalto, Heli Suurkuukka, Sini Tuoriniemi ja Matti Tynjälä. Otso Valkeeniemi ei osallistunut kumpaankaan kokoukseen.

Vuoden laji selkälokki

PPLY:n alueen kanta jakaantuu sisämaassa Taivalkoskelle sekä Oulun, Iin, Raahen ja Pyhäjoen saaristoihin. Kokonaisarvio Taivalkoskelta oli 10 paria, mikä on 60 % vähemmän kuin vuoden 2013 arvio 25 paria. Rannikkokanta oli pienentynyt samaan aikaan 71 % niillä paikoilla, jotka laskettiin molempina vuosina. Koko kannanarvion muutos Pohjois-Pohjanmaalla vuodesta 2013 on yksi maan jyrkimmistä -74 %.

YHTEISTOIMINTA MUIDEN JÄRJESTÖJEN JA ORGANISAATIOIDEN KANSSA

PPLY teki yhteistyötä Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistyksen (SLL-Oulu) sekä Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piirin kanssa. PPLY:n alueen kuntien kanssa tehtiin yhteistyötä kaavoitus- ja maankäyttöasioissa. PPLY ja SLL Oulu seuraavat yhdessä Oulun yhdyskuntalautakunnan päätösjä. PPLY ja SLL Oulu seuraavat yhdessä Oulun yhdyskuntalautakunnan päätösjä.

PPLY:n tiedossa olevat paikallisaostot olivat: Haapaveden lintuharrastajat, Hailuodon lintuseura, Oulujoki-laakson lintuharrastajat (Muhos-Utajärvi), Oulaisten lintuharrastajat, Raahen seudun lintuharrastajat (Surnia) ja Taivalkosken lintuharrastajat.

TALOUS

Yhdistyksen tulot muodostuivat jäsenmaksuista, retkien osallistumismaksuista, avustuksista, konsulttitöistä, havaintojen myynnistä ja materiaalivälityksestä.

Menot koostuivat pääasiassa jäsenlehti Aureolan painatuksesta sekä postituksesta, nuoriso- ja retkitoiminnasta, suojelu- ja tutkimustoiminnasta, yleisötilaisuuksista ja yhdistystoiminnan kuluista. Tilikauden 2024 taseen loppusumma on 42707,46 euroa ja tilinpäätös on -8697,64 euroa alijäämäinen.

TAUVON LINTUASEMA

Siikajoen Tauvon lintuaseman hoidosta vastasivat Matti Tynjälä ja Mikko Ojanen. Asema oli miehitettynä keväällä 39 päivää ja syksyllä 96 päivää (yhteensä 135 vuorokautta ja 263 miehitysvuorokautta). Matti Tynjälä vastasi suurimmalta osin miehityksestä ja rengastuksesta, minkä lisäksi asemalla toimi yhteensä 34 henkilöä. Syksyllä jatkettiin pääasiassa talkoin asemän kunnostustoimia, mm. sisätilojen maalaamista viimeistelyä, polttopuuhuoltoa ja sähkötöitä (uusien aurinkopaneelien, akkujen ja säätimen asennus). Kolmiin viikonlopputalkoisiin osallistui 7 henkeä. Yhteensä rengastettiin 6604 lintua 78 lajista, mitä voi pitää selvästi keskimääräistä heikompana tuloksena. Runsaimmat rengastuslajit olivat pajulintu, urpiainen ja pajusirkku. Tarkempia tietoja löytyy yhdistyksen verkkosivuilta ja aseman blogista: <http://tauvonlintuasema>.

blogspot.com/

TAIVALKOSKEN LINTUHARRASTAJAT

Toiminnan pääpaino oli edelleen lintuatlas-työssä. Kunnan alueen selvitysaste saatiin hyvälle tasolle. Toisaalta aktivoitiin myös yhdistykseen kuulumattomia lintuharrastajia ilmoittamaan havaintojaan.

Kansalaisopiston kanssa järjestettiin yhteistyössä talvilintuilta, lintupainotteinen luontokurssi retkineen sekä kevätlintutapahtuma yleisölle.

HAILUODON LINTUSEURA

Hailuodon lintuseura on Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen ja Hailuodon luonnonsuojeluyhdistyksen rekisteröimätön kerho. Vuosi 2024 oli seuran viides toimintavuosi. Kuten edellisenäkin vuonna vetäjän pikku sairastelun ja perhepiirin tapaturman vuoksi toiminta jäi aiottua suppeammaksi. Hailuodon Luonto 8:n julkaisu Hailuodon luonnonsuojeluyhdistyksessä vaati myös paljon aikaa helmi-joulukuussa ja vähensi maastossa liikkumista.

Tekstiviestilistalla, jolla ilmoitetaan kiinnostavista havainnoista ja luonnonilmiöistä oli vuoden lopussa 36 henkilöä, sähköpostilistalla 28. Tekstiviestejä lintuhavainnoista ja tapahtumista lähetettiin vuoden aikana 114 kappaletta. Sähköpostilla lähetettiin pitempiä tiedotteita sekä mm. linkki PPLY:n kuukausikokouksiin (vain osaan), kutsu piha- ja pönttöbongaukseen sekä kerrottiin menossa olevasta lintuatlaksesta, yhteensä nyt vain 7 kertaa. Viestittelyä hoiti entiseen tapaan Juha Markkola.

Pihabongaus järjestettiin koko maassa 27.–28.1., ja Hailuodosta mukana oli 12 pihaa. Niissä nähtiin yhteensä 16 lajia. Vuosi alkoi ikävästi, kun 31.1.2024 Korkein Hallinto-oikeus hylkäsi luonnonsuojelijoiden perustellun pengertievalituksen.

22.3. lintuasematentissä Oulussa Hailuodosta mukana oli Johannes Ronkainen. Kukaan viidestä osallistujasta ei läpäissyt hyvin vaativaa tenttiä. Huhtikuussa Hailuodon luonnonsuojeluyhdistys ja Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys antoivat lausunnon Sumpun pohjoispuolen ja Hannuksenrantalammen tienoon puolen kaavasta sekä Marjaniemen nokan kaavasta. Jälkimmäisessä oli suuruudenhulluja suunnitelmia uudesta hotellista ja saunalauttojen (!) sijoittamisesta sataman kärjen tyrskyvyöhykkeeseen.

Hailuotolaiset menestyivät 19.4.2024 järjestetyssä Liminganlahden lintuvisassa erinomaisesti: B-sarjassa (4.-6. luokkalaiset) Mikael Hanni oli kolmas. C-sarjassa Johannes Ronkainen oli ykkönen toista vuotta peräkkäin ja Tuomas Lepistö kolmas (edellisenä vuonna toinen). Kuusi muuta luotolaista, Aukusti Ronkainen, Arttu Heikkinen, Saimi Holmi, Herkko Holmi, Petja Blomster ja Miikka Lepistö läpäisivät karsinnan ja pääsivät loppukilpailuun.

Tornien taistossa 4.5.2024 Hailuodossa nähtiin 101 lajia, 16 enemmän kuin edellisenä vuonna. Tulos oli koko maan 11. Joukkueeseen ”Harmaat sorsat” kuuluivat Mikael, Jukka ja Kimmo Soppela, Juha Markkola, Johannes Ronkainen, Tuomas Lepistö ja Luukas Ronkainen. Hauskoja havaintoja olivat mm. käenpiika ja arosuohaukka. Havaittiin, että metsähallituksen ”hoidossa” oleva puusee oli talviteloilla ja suljettuna, vaikka lintukevät oli jo parhaimmillaan. Asia järjestyi muutamassa päivässä, kun yhteyttä otettiin kuntaan, metsähallitukseen ja järjestöihin. Metsähallitus raivasi ainakin Kirkkosalmen perukassa, mutta ei konsultoinut suunnittelussa tai toteutuksessa paikallisia.

Lintuatlaskartoitusta jatkettiin, ja aktiivisuus kasvoi paljon edellisvuodesta vaikka lintuseuran varsinaisia atlasretkiä oli vain pari. Vuoden 2024 lopun tallennustilanteessa Hailuodon 8 lintuatlasruudusta selvitysaste oli jo erinomainen paitsi Mäntyniemen-Keskinimen ruudussa, missä ”hyvä”, ja takarannan (Hietaniemen) ja Itänenän (Hailuodon lounaisnurkan hyvin pienessä) ruudussa välttävä.

Toukokuussa lintuseura oli esillä Hailuodon luonnonsuojeluyhdistyksen 40-vuotisnäyttelyssä kirjastossa ja yhdistyksen 40-vuotisjuhlassa nuorisoseurantalolla 31.8.

Hailuodon Luonto (nro 8) ilmestyi monen vuoden tauon jälkeen marras-joulukuun vaihteessa. Siinä on 140 sivua, 60 juttua ja juttujen aiheet vuosilta 2014–2024 painottuen viime vuosiin. Aihepiirit ovat luonto, luonnon käyttö, kulttuuriympäristö, Hailuoto taiteessa ja Hailuodon luonnonsuojeluyhdistyksen ja Hailuodon lintuseuran toiminta. Lintujuttuja on laskutavasta riippuen 16-17, mm. Hailuodolle uudet lintulajit (rareja) ja pesimälajit (mm. Suomen eka avosetin pesintä) vuoden 2014 jälkeen, käpytikkojen ennätysvaellus elokuussa 2023, lintuatlaksen tilanne, syksyn 2022 hippiäisuunilintuinvaasio, kaikkien aikojen pulmuskevät 2020, Hannusrannan lintuvuosi 2021 Meskien mökillä jopa Suomelle uusine taksoneineen (siperianlepinkäinen, aasiankeltävästäräkki), naurulokin ja tukkasotkan ahdinko, merihanhen sulkasatoparven romahdus 2019-2020, kiljuhanhen kuulumisia jne.

Retkiä tehtiin yhteensä 33 (kun mukana ainakin 2 henkeä, yhden hengen retkiä ei laskettu), ja sellaisia, joissa oli ainakin kolme osallistujaa, oli yhteensä 10. Osallistumisia (henkilö kertaa retkipäivä) oli yhteensä 117 ja eri osallistujia 38 henkilöä, ralli mukaan laskettuna. 28.9. Hailuoto-ralli oli edellisvuotta paljon suositumpi, mukana 7 joukkuetta ja 21 osallistujaa (2023 vain 3 ja 10). Joukkueet näkivät 69 (vain osa ajasta mukana olleet) - 83 lajia, eniten joukkue nimeltä Körömöllit (Tuomas Väyrynen, Pekka Majuri). Kokonaislajimäärä oli 117, mukana mm. nunnatasku, heinäkurppa ja luotokirvinen,

Vuoden muita mielenkiintoisia havaintoja olivat mm. Riitta Rantapirkolan ja Tuomo Annusen löytämä tunturikiuru Marjaniemessä 12.-16.4., viiksitimalit keväällä Kirkkosalmella ja myöhäissyksyllä Vesassa (Juha Markkola, Tuomas Herva), hyvin aikainen sinipyrstö Vanhan sillan luona jo 27.4. (Johannes Ronkainen), mustaleppälinnut Marjaniemessä ja Sumpussa 27.4.(Saana Meski), isolokki Marjaniemessä 5.5. (Roni Väisänen, Pirita Latja), luotokirvinen mm. 5.5. Huikussa (Mika ja Kimmo Soppela), monet sepelrastaat, allihaahka Viinikanlahdella 9.5. (Antti Rantasuomela), valkoselkätikka reviiirillä Syökarissa (Eetu Myllymäki, Juha Markkola), jääkuikka Hannusrannassa 19.5. (Jouni Meski), avosetti Itänenällä 22.5. (Johannes Ronkainen), tunturikiuru Hannusrannassa 26.5. (Saana Meski), etelänskiisla Marjaniemessä 28.5. (Luukas Ronkainen), lehtopöllö Salmenrannassa 3.6.-4.6. (Johannes Ronkainen, Aukusti Ronkainen), useat idänuunilinnut, kuhankeittäjä Tömpässä 18.6. (Tuomas Seimola, Markus Piha), 16.7. 29.7. 60 muuttavaa kirjosiipikäpylintua Huikussa (Eeli Vahtola), 13.9. jopa 7 taigauunilintua samaan aikaan Hannusrannan tienoille (Jouni Meski), 20.9. viiriäinen lampunvalossa pihassa Patelanselällä (Juha Markkola), 3 hippiäisuunilintua 29.9.-4.10. Hannusrannassa, (Jouni Meski), 11.10.Hailuodon toinen kashmirinuunilintu Virpiniemessä (Jouni Meski), monet harjalinnut eri puolilla, 15.10. nokkavarpunen Marjanimessä (Tuomo Annunen, Riitta Rantapirkola), 23.10. tunturikiuru Pajuperässä ja itäisesti (!) ääntelevä pikkusieppolaji Hannusrannassa (Jouni Meski, Saana Meski, Veikka Meski) ja seuraavana päivänä sepeltasku Pajuperässä (Meskit). Mieleen jäivät myös lukuisat merisirrit (14 havaintoa, 35 yksilöä) länsirannalla Mäntyniemestä Itänenälle 5.10.-3.11.

RAAHEN ALUEEN LINTUHARRASTAJAT SURNIA ry.

Yleistä

Toiminta keskittyi toimintasuunnitelman mukaisesti lintujen tarkkailuun alueellamme. Yhdistyksen talous oli tasapainossa.

Jäsenistö ja kokoukset

Kauden lopussa 31.12.2024 yhdistyksen jäsenmäärä oli 40 henkilöä. Vuosikokous pidettiin 26.2 Praatissa Kirkkokatu, Raahе. Mukana oli 11 jäsentä.

Yhdistyksen toiminnasta vastasi vuosikokouksessa valittu hallitus, johon kuuluivat:

- Seppo Sirviö puheenjohtaja, rahastonhoitaja
- Pekka Kärenaho varapuheenjohtaja
- Tapani Karvonen sihteeri
- Sari Kastell
- Henri Seppänen
- Kati Korkala-Rantakari
- Martti Muikkula

Hallitus kokoontui 7 kertaa

Toiminta

Alueellamme retkeiltiin perinteiseen tapaan mm. kevät- ja syysmuuttoa havainnoiden, talvilintuja kartoittaen ja osallistuen linturalleihin.

- Toiminta vuosi alkoi jälleen tammikisalla. Raahe oli kuntakisassa ensimmäinen 66 lajilla. Yksilökisan voitti Anu Perkiömäki 44 lajilla
- Lintukuvailta 11.3 Praatissa, tunnustuskisa Martin kuvista, mukana 16 henkilöä
- 4.5 Tornien taisto, alueeltamme osallistui 3 tornia. Parhalahti voitti. Rivin torni sijalla 15
- Muuttolintujen varhaisimmat tuloajat kirjattiin 48. kerran. Tilastoinnista vastasi Jaakko Koistinen.
- 19.5 Yppärissä arktikaa seuraamassa, mukana 10 jäsentä
- PPLY:n kevätralli: 12h kisassa Äänihravat 2. Pöljät puusilmät 3
- 7.9. Surnian syysralli, alueena Pyhäjoki. 8 joukkuetta, 23 henkilöä. Voittajajoukkueella 97 lajia Purkutilaisuus Pyhäjoella Rautipperän hiihtomajalla
- Pyynnöstä olemme avustaneet Pattasten koulun yläasteen luontoaiheisia valinnaistunteja
- Talvilintulaskentaa jatkettiin neljällä reitillä. Reitit kierrettiin kuudesti kuukauden välein
- Talviralliin osallistui muutamia Surnialaisia
- Ylläpidettiin Maijanpauhan talviruokintapaikkaa. Raahen Seudun Luonnonystävät ry osallistui kustannuksiin
- Annettiin pyydettäessä lausuntoja kaava-asioissa.

LIITE 1.

POHJOIS-POHJANMAAN LINTUTIETEELLISEN YHDISTYKSEN TOIMIKUNTIEN VUOSIKERTOMUKSET VUODELTA 2024

1. Aluerariteettikomitea, ARK

Aluerariteettikomitea (ark) käsittelee havainnot harvinaisista lajeista, jotka eivät ole niin harvinaisia (ns. suurharvinaisuudet), että ne käsiteltäisiin valtakunnallisessa rariteettikomiteassa (RK). Listalla oli vuonna 2024 53 lajia, 2 kauttalajia ja yksi alalaji, yhteensä 56 taksonia. Tarkastettavien lista (12.1.2025 jälkeen, kun töyhtökiuru ja harmaasirkku siirrettiin ark-lajeiksi) löytyy täältä: <http://www.pply.fi/havainnot/arkn-tarkastettavat-lajit/>.

Ark:n tai RK:n hyväksyntä on edellytys harvinaisuushavainnon julkaisemiselle. Tämän menettelyn tavoitteet ovat:

- Harvinaisuus- ja fenologiahavaintoaineiston laadun säilyttäminen.
- Harvinaisuuksien esiintymiskuvan ja sen muutosten luotettava todentaminen.
- Harvinaisuushavaintoarkiston säilyttäminen ja ylläpito.
- Paikallisen havaintoilmoitus- ja määrittyskulttuurin säilyttäminen ja parantaminen.

PPLY:n ark:n jäsenet vuonna 2024 olivat Juha Markkola (pj.), Tapani Tapio (siht.), Toni Eskelin, Aija Lehtikoinen ja Antti Peuna. ,

Ark kokoontui kolmesti, 9.1.2024, 8.-10.2.2024 (täydennyskokous 2022 pikkurarikatsausta varten sähköpostin ja WhatsAppin välityksellä) ja 15.8.2024.

Uusia havaintoilmoituksia saapui 52 (yksi vuodelta 19914 numeroitiin kahteen kertaan). Lomakkeista 17 oli vuoden 2024 puolella havaituista, 19 vuodelta 2023 ja loput sitä aikaisempia (1994 1, 2013 1, 2015 1, 2016 2, 2021 2).

Valtakunnalliselle rariteettikomitealle meni 10 vuoden 2023 havaintoa ja 4 vuodelta 2024.

Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 38 havaintoilmoitusta, joista hyväksyttiin 36. Rästissä ollut hanhirsteymänä hyväksyttiin, todennäköisenä lumihanhi x kanadanhanhena.

Kokousten päätökset on julkaistu PPLY:n sähköpostissa, PPLY-lintuharrastus WA:ssa ja nettisivuilla.

Ark toimitti PPLY:n alueen tiedot Linnut-vuosikirjan 2023 pikkurarikatsaukseen.

2. Aureolan toimitus ja toimitusneuvosto

Vuoden 2024 aikana julkaistiin kaksi Aureolaa: huhtikuussa painava 234-sivuinen rästikatsausnumero [vsk 44](#) sisältäen vuosien 2007–2010 havaintokatsaukset ja joulukuussa vsk 45, jonka teemana oli taajamien linnut. Molemmissa toimi päätoimittajana Tapani Tapio, taittajana Matti Tynjälä ja kuvankäsittelijänä Pauli Jussila. Vsk 44:n Juttujen tekoon osallistui 16 henkilöä ja kuviaan toimitti samoin 16, joista osa myös kirjoittajia. Yhteensä julkaisua oli tuottamassa 30 henkilöä, joista täysin uusia 8. Vsk 45:n julkaisua oli tuottamassa yhteensä 53 henkilöä, joista täysin uusia 18. Juttujen tekoon osallistui 27 ja kuvia toimitti 39 henkilöä.

Aureolan toimitusneuvoston jäsenet vuonna 2024 olivat Esa Hohtola, Pietari Kinnunen, Juha Markkola, Mikko Ojanen, Tapani Tapio (pj.), Risto Tornberg ja Matti Tynjälä. Neuvosto tuki toimitusta ideoiden, neuvojen ja oikolukien sekä osallistui juttujen kirjoittamiseen ja kuvien ja mainosten hankintaan. Kokouksia järjestettiin kahdeksan pääosin etäkokouksina Teamsin välityksellä. Kokousten lisäksi neuvosto käytti aktiivisesti sähköpostia ja WhatsAppia asioiden käsittelyyn.

Vuosikirjamuodossa olevat Aureolan vsk:t 23–44 vuodesta 1998 vuoden 2024 alkuun on viety Lintulehtiportaaliin <https://lintulehti.birdlife.fi/>. Ne sisältävät yli 500 artikkelia. Osa vanhemmista vuosikirjamuotoa edeltävistä Aureoloista vuosilta 1976–1997 on viety myös portaaliin ja niiden viestiä on tarkoitus jatkaa. Vuosikirjat ovat edelleen tarjolla myös kokonaisina PPLY:n [nettisivuilla](#). Kaikkien Aureoloiden sisällysluettelot vuodesta 1976 alkaen vuoden 2024 loppuun (vsk 45) löytyvät omalta [sivultaan](#).

Aureolan tekemiseen on osallistunut vuosien varrella 367 henkilöä juttujen, kuvien ja piirrosten muodossa. Toimitusneuvosto on saanut tekijänoikeuslain edellyttämän luvan verkkojulkaisuun heistä 325:lta (88,6 %). Aktiivinen lupien kysely vanhempien Aureoloiden osalta päätettiin lopettaa vuoden 2022 lopulla, kun alkuperäinen 80 %:n tavoite oli ylitetty reilusti. Lupaprosentti kasvaa silti pikkuhiljaa, sillä lupa kysytään kaikilta uusilta tekijöiltä ja satunnaisesti vielä yksittäisiltä vanhempien numeroiden tekijöiltäkin.

Havaintokatsaukset ovat olleet Aureolan julkaisujen pullonkaulana ja niitä on jäänyt rästiin. Rästejä on kiritty umpeen hyvällä vauhdilla, sillä vuosien 2019–2024 vuosikohtaiseksi keskiarvoksi saatiin tasan kaksi julkaistua katsausta. Vielä olisi kaksi vuotta kirittävää. Tavoitteena on saada lähivuosina 1+ katsausta per vuosi, jotta tuo kiriminen onnistuisi.

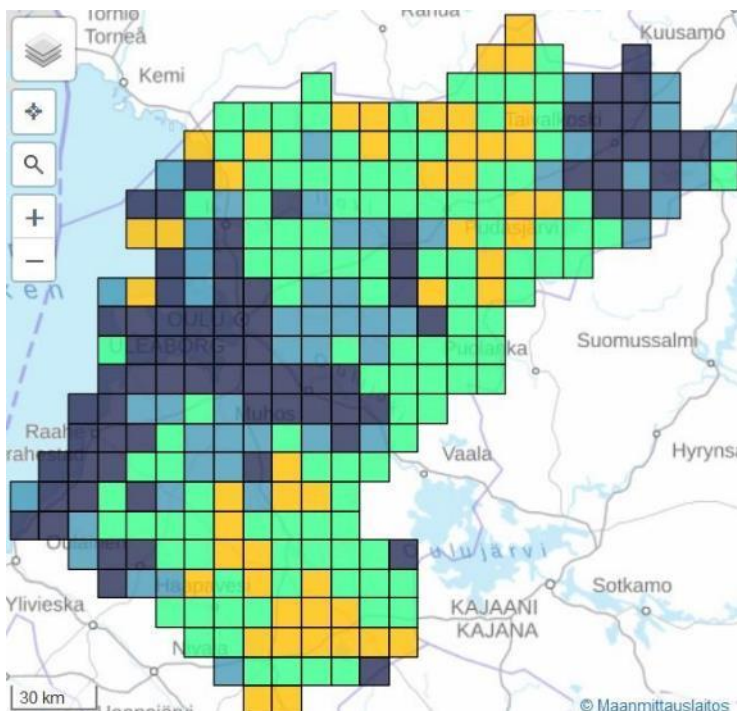
3. Havaintotoimikunta

Havaintotoimikunnan kokoonpano oli Mikko Ojanen (pj), Tapani Tapio, Heikki Tuohimaa, Matti Tynjälä ja Tuomas Väyrynen. Havaintotoimikunta ei kokoontunut vuonna 2024. Viiden vuoden katsausrästi piti jäsenet aktiivisina. Vuoden 2021 havaintokatsaus julkaistiin loppuvuodesta Aureolan vsk. 45:ssa. Vuosien 2007–2010 rästikatsaus ilmestyi keväällä 2024 Aureolan vsk. 44:ssa.

Linnut-vuosikirjan faunistiseen katsaukseen koottiin havainnot vuodelta 2023. Seuraavan kahden normaalin vuosikatsauksen 2022- 2023 havainnot on pääosin koottu.

Katsaukseen ”Harvalukuiset lintulajit Suomessa” kerättiin havainnot siihen kuuluvista lajeista alkuvuodesta.

4. Suomen 4. lintuatlas

Suomen neljäs lintuatlas käynnistyi vuonna 2022 ja se etenee PPLY:n alueella hyvään tahtiin. Vuoden 2024 jälkeen yhdistyksen atlasruuduista oli kartoitettu vähintään tyydyttävälle tasolle 83%. Atlastiedotteita lähetettiin jäsenistölle vuoden 2024 aikana 20 kappaletta. Kesällä 2024 järjestettiin myös atlasretki Pudasjärvelle. PPLY:n lintuatlasvastaavana toimii Otso Valkeeniemi. Atlakseen aluevastaavat, tiedotteet ja muu atlakseen liittyvä materiaali löytyvät verkkosivulta

<https://www.pply.fi/suojelu-ja-tutkimus/atlas-2022-2025/>.

5. Linnustonseurantatoimikunta

Toimikunnan jäsenet olivat Esa Aalto (pj.) ,Tuomas Väyrynen, Heli Suurkuukka, Mikko Ojanen, ja Ari-Pekka Auvinen. Ajankohtaisista lintulaskennoista muistutettiin PPLY:n sähköpostilistalla ja jäsenistöä kannustettiin osallistumaan linnustonseurantaan. Valtakunnallisen lintulaskijatapaamisen järjestämisessä oli välivuosi. PPLY:n alueella yhdistyksen jäsenet jatkoivat lintulaskentareittiensä laskemista edellisvuosien tapaan. Yhdistyksen alueella laskettiin 18 vakiolinjaa, mikä on 2 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lintuharrastajat tekivät vesilintulaskentoja vain neljällä pisteellä (Pyhäjoki, Parhalahden kalasatama, Sotkajärvi LT, Latva-Juurikka LT ja Rimpisuo). Näiden lisäksi metsästäjät osallistuivat vesilintulaskentaan omilla laskentapisteillään. Talvilintuja laskettiin (talvi -23/-24, kevät -24, syys -24) 33, 31 ja 30 reitillä. Talvilintulaskentoja oli jälleen hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Muita erityisiä laskentaprojekteja ei ollut.

6. Lintualuetoimikunta (sis. ent. MAALI-toimikunnan)

Lintualuetoimikunnan tehtävänä on koordinoita kansainvälisesti tärkeiden lintualueiden (Important Bird and Biodiversity Areas, IBA) seurantaa yhdistyksen alueella ja vastata maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden (MAALI) valinnasta ja seurannasta.

Toimikunnan viestintää hoidettiin sähköpostilistan (maali@pply.fi) kautta. Vanhan sähköpostilistan poistussa käytöstä vaihdettiin uudeksi yhteydenpitokanavaksi joulukuussa Google Groups -palvelu (pplyn-maali@googlegroups.com). Toimikunta myös piti ajankohtaisissa asioissa yhteyttä PPLY:n hallitukseen ja BirdLifeen.

Toimikunta kokoontui seitsemän kertaa vuonna 2024. MAALI-tietojen julkaisutyöhön palkattu kahden henkilön työnrkki jatkoi vuoden mittaan töitä järjestellen ja ajantasaistaen MAALI-aineistoja, valmistellen raporttitekstiä ja suokohteiden kohdekortteja julkaistaviksi sekä suunnitellen julkaisun sisältöä ja toteutus-tapaa nettisivulle. Vuoden lopussa raporttiteksti ja suokohdekortit olivat jo lähes julkaisukunnossa. Julkaisu-työhön osallistui toimikunnan jäsenten lisäksi myös hallituksen jäseniä. Maakunnallisesti tärkeiksi lintualueiksi valittujen kohteiden GIS-rajauksia toimitettiin pyynnöstä ympäristöalan konsulteille. Lisäksi lintualuetoimikunta käsitteli Oulun seudun kerääntymisalueen IBA-alueerajauksen päivitystarvetta sekä tulevaa MAALI-hankkeen päivityskierrosta.

7. Ohjelmatoimikunta

Toimikunta suunnitteli ja järjesti ohjelmaa yhdistyksen kuukausikokouksiin, jotka pidettiin kesäkuukausia lukuun ottamatta kuun toisena keskiviikkona klo 18. Tilaisuudet olivat kaikille avoimia ja niistä pyrittiin tiedottamaan yhdistyksen virallisten kanavien ohella myös BirdLifen Lintuverkko-sähköpostilistalla. Kokoukset järjestettiin pääsääntöisesti hybridikokouksina, joihin oli mahdollisuus osallistua paikan päällä tai etänä. Lähikokouksissa oli kahvitarjoilu.

Kuukausikokousten ohjelma ja osanottajamäärät 2024:

2024

Tammikuu – Esa Hohtola: PPLY:n lintukuvakavalkadi 2023. /26 henk. + 62 etäosallistujaa.

Helmikuu – Sääntömääräinen kevätkokous. Petri Lampila: Shackletonin jalanjäljissä – lintuharrastajana Antarktiksella. /15 henk. + 44 etäosallistujaa.

Maaliskuu – Mikko Ojanen ja Matti Tynjälä: Tauvo tutuksi: Siikajoen Tauvon lintuaseman historia ja viime aikojen toiminta. /15 henk. + 61 etäosallistujaa.

Huhtikuu – Antti Piironen: Suomen merihanhien muuttoreitit ja muuttokäyttäytyminen. Etäkokous, 32 osallistujaa.

Toukokuu – Kuukausikokous Oulun Sanginjoen Loppulan luontokahvilassa. Ari-Pekka Auvinen: Arosuohaukan pesinnöistä ja muuttokäyttäytymisestä. /37 henk. + 21 etäosallistujaa.

Syyskuu – Jouni Pursiainen: Lintuharrastusta 52 vuotta: Pohjois-Karjala 1971–1992. /20 henk. + 39 etäosallistujaa.

Lokakuu – Suuri tiaisilta. Satu Kumpula: Hömötiainen – metsien lintu. Seppo Rytönen: Hömötiaisen elinpiirikartoitus. Markku Hukkanen: Lapintiainen – katoava laji? /45 henk. + 51 etäosallistujaa.

Marraskuu – Sääntömääräinen syyskokous. Tuomo Jaakkonen: Hispaniolan endeemit linnut ja matelijat. /18 henk. + 35 etäosallistujaa.

Joulukuu – PPLY:n määritysilta. Esa Hohtola: Tavallisten lajien tunnistusharjoitus. Jouni Pursiainen: Pohjois-Suomen määrittäjämestaruus -kisa. / 26 henk. + 66 etäosallistujaa

8. Rallitoimikunta

Rallitoimikunta järjesti perinteiset kuusi linturallia. Yksilö- ja joukkueralleihin osallistui rallista riippuen 21–46 henkilöä .

Tammirallin kuntakisassa Raahe voitti Oulun viidellä lajilla; Raahe 66 lajia , Oulu 61 lajia. Tammikisaan saatiin tulokset 20 eri kunnasta. Tiiraan on ilmoitettu tammikuussa 12 277 havaintoa. Tammikisan kokonaislajimäärä oli 81.

Tammirallin yksilökisan voittajat ja osallistujamäärät:

- PPLY-sarja: Jaettu 1. sija Anu Perkiömäki , Juhani Suni 57 lajia, 37 osallistujaa
- Lihas/ekosarja: Esa Aalto 52 lajia, 8 osallistujaa
- Kuntasarjat:
 - Liminka Pekka Majuri 42 lajia, kaksi osallistujaa
 - Oulu: Esa Aalto 50 lajia, kuusi osallistujaa
 - Pudasjärvi: Erkki Sarviaho 26 lajia, yksi osallistuja
 - Raahe: Anu Perkiömäki 44 lajia, kuusi osallistujaa

PPLY:n Kevätalliin osallistui 15 joukkuetta, yhteensä 46 harrastajaa.

- 12 tunnin –sarjaan osallistui neljä joukkuetta. Sarjan voitti joukkue ”Juhannukset” (Juha Markkola, Johannes Ronkainen) 114 lajilla.
- Ekosarjoissa ei kisannut yhtään joukkuetta.
- 24 tunnin sarjaan osallistui 11 joukkuetta. Sarjan voitti joukkue ”Aavikolta tuulee” (Kalle Hiekkänen, Eino Hiekkänen, Ville Suorsa, Pauli-Pekka Österberg 168 lajilla.

Surnia ry:n 7.9 järjestämään syysralliin osallistui seitsemän joukkuetta, yhteensä 22 osallistujaa. Kisan voitti joukkue DHS Täynnä (Kalle Hiekkänen, Ville Suorsa, Pauli-Pekka ja Jukka Österberg) 97 lajilla.

Hailuodon syysralli järjestettiin 28.9. Kisaan osallistui seitsemän joukkuetta, yhteensä 21 osallistujaa. Kisan voitti joukkue Körömöllit: (Tuomas Väyrynen, Pekka Majuri) 83 lajilla. Kisan kokonaislajimäärä oli 117 lajia.

Lokakisa järjestettiin BirdLife Keski-Pohjanmaan ja PPLY:n välisenä kisana. Kisassa päädyttiin tasatulokseen 189-189 lajia.

Talviralliin 7.12. osallistui 12 osallistujaa/joukkuetta., yhteensä 20 osallistujaa. Kisan voittaja, Antero Kurikka, havaitsi Oulussa 28 lajia.

9. Retkikummitoimikunta

Lasten lintukerho

Lasten lintukerhoa ei pystytty järjestämään, sillä ilmoittautuneita ei tullut tarpeeksi. (Vetäjinä olisivat olleet Ronja Vesa ja Silja Töyrylä.)

Kummiretket:

- 29.1. 60 hlö / SLL Oulun ja PPLY:n Pihabongaus-yleisötapahtuma Tuiranpuistossa, retkikummina Mikko Ojanen
- 28.3. 4 hlö / Aamuvirkkujen linturetki, retkikummina Esa Aalto
- 4.4. 5 hlö (1 alle 29-v) / Aamuvirkkujen linturetki, retkikummina Esa Aalto
- 11.4. 2 hlö / Aamuvirkkujen linturetki, retkikummina Esa Aalto
- 18.4. 3 hlö / Aamuvirkkujen linturetki, retkikummina Esa Aalto
- 18.4. 37 hlö (34 alle 29-v) / Haukiputaan koulun 8lk luontoliikuntakurssin linturetki, retkikummina Esa Aalto
- 22.4. noin 50 hlö / SLL Oulun hanhiretki, retkikummina Antti Vierimaa
- 2.5. 2 hlö (1 alle 29-v) / Aamuvirkkujen linturetki, retkikummina Esa Aalto
- 9.5. 3 hlö / Aamuvirkkujen linturetki, retkikummina Esa Aalto
- 13.5. 15 hlö / Tapulien taisto, Oulujoen seurakunnan hautausmaa. Oulu Kirkkokangas, retkikummina Jarkko Mykkänen
- 16.5. 22 hlö (20 alle 29v) Oulun Steinerkoulu 6 lk retkikummina Tuomo Jaakkonen
- 16.5. 12 hlö(10 alle 29 v) Pöllökankaan koulu, retkikummina Tuomo Jaakkonen
- 20.5. 23 hlö / Hailuoto, retkikummeina Jouni ja Saana Meski
- 20.5. 13 hlö/ Oulun Myllyojan Lions-klubin linturetki Liminganlahdelle, retkikummina Esa Hohtola
- 30.5. 1 hlö / Yölaulajaretki, retkikummina Esa Aalto
- 15.6. 13 hlö (2 alle 29 v)/ Metsähallituksen Luontopalvelut & ProAgria: Rannikko-LIFE-hanke, retkikummina Pekka Majuri
- 17.6. 3 hlö / BirdLife50 yölaulajaretki Liminkaan, retkikummina Esa Aalto
- 1.7. 1 hlö / Lintutorniopastus Liminganlahden Virkkulan lintutornissa, retkikummina Pekka Majuri
- 2.7. 4 hlö / Retki Liminganlahden Virkkulan lintutornille sekä Lumijoen Varjakan kalasatamaan, retkikummina Pekka Majuri
- 17.8. 1 hlö / Aamuvirkkujen linturetki, retkikummina Esa Aalto
- 22.8. 8 hlö (7 alle 29 v) Haukiputaan koulun 9. luokan biologian valinnaiskurssi, retkikummina Esa Aalto
- 4.9. 2 hlö / Aamuvirkkujen linturetki, retkikummina Esa Aalto
- 13.9. 2 hlö / Aamuvirkkujen linturetki, retkikummina Esa Aalto
- 26.9. 1 hlö / Aamuvirkkujen linturetki, retkikummina Esa Aalto
- 19.10. 2 hlö / Aamuvirkkujen linturetki, retkikummina Esa Aalto
-
- Lintukävelyt Oulun Toppilansaaren Pitkämöjljältä:
 - 21.4. 30 hlö (2 alle 29-v) / retkikummina Jarkko Mykkänen ja Kuisma Orell
 - 5.5. 30 hlö (4 alle 29-v) / retkikummeina Jarkko Mykkänen ja Kuisma Orell
 - 19.5. 30 hlö (2 alle 29-v) / retkikummina Petri Haapala, Esa Hohtola ja Kuisma Orell
 - 1.9. 15 hlö (3 alle 29v) /retkikummina Kuisma Orell ja Petri Haapala
 - 22.9. 30 hlö (4 alle 29-v) / retkikummeina Esa Hohtola ja Kuisma Orell

Kevään jäsenretki Skaftung Siipyy

- 10.5-12.5.2024 19 osallistujaa, retken vetäjänä Seija Rannikko

Syksyn jäsenretki Tavon lintuasema

- 30.9. 34 hlö (2 alle 29-v) / PPLY:n bussiretki Tavon lintuasemalle, retkikummeina Esa Hohtola ja Seija Rannikko

Hailuodon lintuseuran retkitoiminta on kuvattu toimintakertomuksen kappaleessa Hailuodon lintuseura .

10. Suojelutoimikunta

Suojelutoimikunnan aktiivisuus jäi edellisvuosien tasosta, sillä harmillisesti useampi jäsenistä joutui vuoden mittaan olemaan enemmän tai vähemmän ”poissa pelistä”. Toimintaa, saavutuksia ja ilon aiheitakin vuoteen 2024 silti mahtui.

PPLY:n 50 v juhlakeräyksen tuoton kohteeksi valikoitui alkuvuodesta yhdessä SLL Pohjois-Pohjanmaan kanssa rahoitettu ja Luonnonperintösäätiön hankkima metsäpalsta Utajärven Leppiojalta. PPLY:n lahjoitusosuus kattoi neljäsosan yhteensä noin 20 000 € arvoisesta palstasta.

BirdLifen suojeluasiantuntija ja lintuatlaskoordinaattori Aapo Salmela kävi 1.3. PPLY:n yhdistysaktiivien tapaamisessa. PPLY:n toiveesta keskusteluissa keskityttiin ajankohtaisiin suojeluaiheisiin. PPLY myös osallistui BirdLifen maaliskuussa etäyhteyksin järjestämään suojelutapaamiseen.

Vuoden aikana laadittiin yksi lausunto:

[Siikalatvan Kirvesrimmen turvetuotantoalueen ympäristölupahakemus, PPLY:n lausunto, 21.3.2024](#)

Lausuntopyyntöjä tuulivoimasta tuli jälleen vuoden mittaan valtavasti, mutta aineistojen läpikäymiseen ja lausuntojen tekemiseen ei riittänyt rahkeita eikä BirdLifen suunnaltakaan saatu apua. BirdLife kuitenkin antoi lausuntonsa Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaiheakuntakaavan ehdotusaineistosta.

Huhtikuussa BirdLife jakoi kaikkien lintuyhdistysten käyttöön PPLY:n idean ja kirjepohjan perusteella laaditun, kuntien kaavoittajille suunnatun mallikirjeen koskien linnustoselvityksiä ja linnuston huomiointia maankäytön suunnittelussa.

Suojelutoimikunnan jäsenten toimesta eteni hienon ikimetsän saaminen Metso-suojeluun Kempeleen Keinonkankaalta.

PPLY kokosi ja välitti vuoden aikana lintuhavaintoja aineistopyyntöjen perusteella konsulteille hankekäyttöön. Yhdistys käyttää tästä työstä ja havaintojen käytöstä saadut tulot yhdistyksen toimintaan.

Loppuvuodesta PPLY osallistui SLL Oulun käynnistämään Oulun Hietasaaren metsien suojelualoitteen valmisteluun mm. kokoamalla tietoa Hietasaaren tärkeistä lintualueista. Yhdistysten tavoitteena on vaatia kuntalaisaloitteella Hietasaaren arvokkaat metsäalueet suojeltavaksi.

PPLY:n edustaja oli mukana suunnittelemassa useiden yhteistyötahojen Tinttimetsä-hankkeen Tinttitaivalta, jonka Oulun tapahtumaosuus tullaan järjestämään keväällä 2025. Hankkeessa koulutetaan metsänomistajia ja metsäammattilaisia huomioimaan metsätiaisia osana metsäluonnon monimuotoisuutta.

Joulukuussa toimitettiin BirdLifen kokoama ohjeistus koskien lintuystävällistä rakentamista Oulun kaupungin rakennusvalvonnan päällikölle.

Lajien suojelu

Vuosi 2024 oli 40. perättäinen kiljuhanhen kevätseuranta vuosi Oulun seudulla. Tarkkailuun osallistuneista 8 oli PPLY:läisiä, 6 muita. Pääorganisaattori ja -havainnoija oli kuten jo vuosien ajan WWF:n kuukaudeksi palkkaama Risto Karvonen Kangasalta. Hän havainnoi ensin Virossa.

Vuoden 2023 erittäin hyvin onnistunut pesintä Norjassa (83 poikasta, yhteensä 144 hanhea syksyllä 2023), kiljuhanhien hyvin sujunut talvehtiminen Kreikassa (143 talvehtijaa) sekä turvallinen kevätmuuttoreitti mahdollistivat ennätysellisen keväisen kiljuhanhimäärän. Kiljuhanhia nähtiin tarkkailujakson 25.4.–16.5. aikana aikavälillä 28.4.–14.5.2024 137 yksilöä, mikä on vuonna 1985 aloitetun kevätseurannan kaikkien aikojen ennätys. Nuoria (2-kv) yksilöitä havaittiin ainakin 64. mikä saattaa olla aliarvio. Myös nuorten yksilöiden määrä on kevättarkkailun historian ennätys.

Tarkkailujakson ensimmäiset kiljuhanhet (11 yksilöä) havaittiin aamulla 28.4. ja päivän mittaan löytyi yhteensä 14 yksilöä. Pääjoukko saapui 29.4., jolloin kiljukkaita havaittiin yhteensä 94 yksilöä. Kevään korkein yksilömäärä, vähintään 137 kiljuhanhea, laskettiin 3.5. Kaikki nähtiin Siikajoen-Lumijoen alueella, kun Hailuodossa ei ollut tarkkailua kuin yhtenä päivänä ja Liminganlahdellakin vain 6 päivänä. Kiljukkaat oleskelivat sekä rantaniityillä että pelloilla, missä tarkkailu on helpompaa. Tahallista häirintää ei havaittu.

Kiljuhanhien pääjoukko lähti 13.5. aamu- ja iltapäivän aikana, ja illalla oli paikalla 44 yksilöä. 14.5. aamulla muutolle lähteviä nähtiin vielä 28 yksilöä.

Yhdistyksen jäsenet osallistuivat myös muiden uhanalaisten tai muuten erityisesti seurattavien lajien seurantoihin: mm. muuttohaukka – Ari-Pekka Auvinen, Markku Hukkanen, Sami Timonen, Hannu Tunturi ja Tuomas Väyrynen; maakotka – Antero Autio ja Hannu Tunturi; merikotka – Ari-Pekka Auvinen, Markku Hukkanen, Jani Suua; valkoselkätikka – Ari-Pekka Auvinen, Tero Kotajärvi, Ilkka Kärkkäinen, Pekka Majuri ja Markku Paso; etelänsuosirri – Kari Koivula ja Veli-Matti Pakanen; mustapyrstökuiiri – Jorma Pessa ja Sami Timonen.

11. Loukkaantuneiden lintujen hoitorinki ja lintuhoitola

Ari-Pekka Auvinen

Loukkaantuneiden lintujen hoitoringin toimintaan osallistuivat vuoden aikana:

Esa Aalto (Oulu)	Kati Alatalo (Oulu),
Antero Autio (Siikalatva)	Ari-Pekka Auvinen (Oulu & Siikajoki),
Esa Hohtola (Oulu)	Reijo Jussilainen (Nivala),
Sami Kalliokoski (Vihanti),	Mika Knuuti (Oulu),
Laure Kurkela (Oulu)	Juha Rautio (Raahe),
Pauliina Rautio (Oulu)	Jani Sankala (Oulu),
Jani Suua (Taivalkoski)	Tanja Tuomikoski (Oulu),
Anna Vasala (Oulu)	Kirsi Väärälä (Oulu)

Vuoden aikana hoitotoimintaan saatiin lahjoituksena lintujen ruokaa, mutta rahaa ei kerätty. PPLY:n suojelutilille kertyneistä varoista korvattiin muutamilla kymmenillä euroilla hoitolintuihin liittyneitä kuluja: ruokaa, tarvikkeita, sähkö ja vettä. Lintuja hoidettiin etupäässä Pihalinnun hoitolassa Oulun Huonesuolla Pauliina Raution kodin yhteydessä. Vuoden aikana käytiin neuvotteluja toiminnan rahoittamisesta Suomen Tuulivoimayhdistyksen (nyk. Suomen uusiutuvat) kanssa, mutta vielä neuvottelut eivät johtaneet konkreettiaan.

Tyypilliseen tapaan vilkkain sesonki oli alkukesällä linnunpoikasten levittäytyessä maastoon ja toisaalta

alkusyksystä, kun nuoret linnut itsenäistyivät. Huonoa myyrätilannetta kuvastaen hoitoon ei päätyntä yhtään vaeltavaa pöllöä. Keväällä hoitolaan tuotiin kaksi nääntynyttä lapinpöllöä. Uusina lajeina Pihalinnun hoitolaan tuotiin nuori lunni ja räystäspääsky, jotka molemmat valitettavasti menehtyivät. Tervapääskyn poikasten osalta tehtiin ennätys: 48 poikasta, joista 37 voitiin vapauttaa lentokykyisinä tuulten teille.

Yksi vuoden erikoisimmista tapauksista oli Tervolassa pesän alta heikkokuntoisena löytynyt maakotkan poikanen. Tornion kautta Ouluun päätyntä poikanen oli Pihalinnun hoitolassa lopulta vain toista vuorokautta, kun tehuruokinnan ja röntgenin jälkeen päätettiin vielä yrittää sen palauttamista pesään. Tässä vaiheessa poikanen oli ollut pois pesästä jo vähintään kuuden vuorokauden ajan. Matti Suopajarvi asensi pesäpuuhun poikasen palauttamisen ohessa lähettävän riistakameran. Sen kuvista voitiin nähdä, että emo saapui poikasen luokse vain puolen tunnin kuluttua siitä, kun palautuspartio oli poistunut paikalta. Lopulta poikanen selviytyi lentokykyiseksi.

Taulukko 1. Pihalinnun lintuhoitolassa vuonna 2024 hoidetut linnut kohtaloineen.

Laji	Hoitolintuja yhteensä	Vapautettu	Eläintarhaan	Kuoli tai lopetettiin
Silkkiuikku	1	0	0	1
Laulujoutsen	5	3	0	2
Merihanhi	6	5	0	1
Mustalintu	2	2	0	0
Sinisorsa	1	0	0	1
Tavi	1	0	0	1
Merikotka	2	0	0	2
Maakotka	2	1	0	1
Varpushaukka	5	4	0	1
Kanahaukka	5	3	0	2
Tuulihaukka	1	0	0	1
Ampuhaukka	1	1	0	0
Nuolihaukka	1	1	0	0
Fasaani	1	1	0	0
Lehtokurppa	1	0	0	1
Naurulokki	3	2	0	1
Harmaalokki	2	0	0	2
Kalalokki	2	0	0	2
Lunni	1	0	0	1
Kesykyyhky	16	5	0	11
Sepelkyyhky	1	0	0	1
Lapinpöllö	2	0	0	2
Tervapääsky	53	37	0	16
Käpytikka	3	0	0	3
Haarapääsky	2	1	0	1
Räystäspääsky	1	0	0	1
Tilhi	3	1	0	2
Räkättirastas	8	2	0	6

Laulurastas	1	0	0	1
Mustarastas	1	0	0	1
Harmaasieppo	4	0	0	4
Talitiainen	0	0	0	1
Harakka	5	1	0	4
Naakka	4	1	0	3
Varis	2	0	0	2
Korppi	1	1	0	0
Urpainen	3	0	0	3
Peippo	2	0	0	2
Järripeippo	2	2	0	0
Viherpeippo	1	0	0	1
Punatulku	3	0	0	3
Yhteensä (osuus)	164	74 (45 %)	0 (0 %)	90 (55 %)

12. Tiira-yhdistyskäyttäjät

Yhdistyskäyttäjät ovat yhdistyksen hallituksen nimeämiä Tiira-havaintojärjestelmän alueellisia pääkäyttäjiä. He ylläpitävät järjestelmän havaintokantaa ja pyrkivät huolehtimaan yhdistyksen havaintojen keruualueen havaintojen oikeellisuudesta mm. tarkistusmenettelyn kautta. He yhdistävät päällekkäisiä havaintoja, korjaavat ilmoitettuja virheitä, salaavat arkaluontoisia havaintoja, purkavat tarpeettomia automaattisalauksia ym. Yhdistyskäyttäjät ylläpitävät myös järjestelmän perustietoja kuten yhdistyksen määrittelemiä lintupaikkoja sekä määrittelyjä alueellisesti mielenkiintoisista havainnoista, automaattisesti salattavista havainnoista ja alueharvinaisuuksista. Vuonna 2024 PPLY:llä oli 15 yhdistyskäyttäjää, jotka tekivät havaintokoonteja sekä havaintojen tarkistuksia edellisvuosien tapaan. Tiiraan ilmoitettiin vuodelta 2024 alueeltamme yhteensä noin 83 000 havaintoa noin 2,5 miljoonasta lintuyksilöstä.

Taulukko 2. PPLY:n Tiira-yhdistyskäyttäjien vv. 2021–2023 koskevat havaintojen koonnit, tarkistustilamuutokset ja niiden summat.

Vuosi	Koonnit	Tarkistustilan muutokset	Yhteensä
2021	489	442	931
2022	364	489	763
2023	444	468	912
2024	410	tieto puuttuu (BirdLife toimittaa)	